

GENESIS

4:18-5:32

De geslachtslijnen van Kaïn en Seth en wat zij vertellen over de vroegste generaties van de mensheid.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/4-18-5-32

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Kaïns tijdgenoten en de groeiende mensheid	4 min	4
2	Het land Nod en Kaïns eerste stad	2 min	6
3	Lamechs zonen als uitvinders en grondleggers	3 min	7
4	Het karakter van Kaïns nakomelingen	2 min	9
5	Lamechs polygamie en wereldse cultuur	2 min	9
6	Lamechs doodslag en beroep op bescherming	4 min	11
7	Enos en het aanroepen van de HEERE	2 min	13
8	De godvruchtige geslachtslijn van Seth	3 min	14
9	Opbouw en chronologie van Genesis 5	3 min	15
10	Adam als naam van man en vrouw	3 min	17
11	Christus en de gemeente dragen één Naam	2 min	18
12	Seths lijn en Adams lange leven	3 min	19
13	Methusalach en de weggenomen Henoch	3 min	21
14	Noachs naam en Lamechs verwachting	2 min	23

15	Dubbele namen in de geslachtsregisters	2 min	24
16	Het geslachtsregister als boodschap over de dood	2 min	25
17	De betekenissen van de namen van Adam tot Henoeh	3 min	26
18	Een evangelieboodschap in de namenreeks	3 min	27
19	Henoehs wegneming volgens Hebreëen	2 min	29
20	Henoeh behaagde God door geloof	2 min	30
21	Henoehs profetie in de brief van Judas	2 min	31
22	Judas en het auteurschap van 1 Henoeh	4 min	32
23	De overlevering van Henoehs profetie	2 min	34
24	Methusalachs lange leven en Gods geduld	3 min	35
	Om verder te lezen		36

1

Kaïns tijdgenoten en de groeiende mensheid

We zijn opnieuw in Genesis 4. In het eerste gedeelte van dat hoofdstuk hebben we gezien hoe Abel door zijn broer Kaïn werd vermoord. God confronteert Kaïn, en Kaïn krijgt te horen dat hij een zwerver moet worden, iemand die rondtrekt. Hij zal niet langer boer kunnen zijn. Ik weet niet precies wat hij dan zou zijn. Ik vermoed een jager-verzamelaar, want er staat eigenlijk niet hoe hij in leven zal blijven. Tot nu toe heeft hij als boer in zijn levensonderhoud voorzien, maar nu zegt God dat hij zal moeten rondtrekken en dat niet meer zal kunnen doen. Kaïn kan dus een van de eerste jager-verzamelaars zijn geweest. We weten het niet.

We lezen wel dat er destijds andere mensen op aarde waren, want hij is bang dat anderen hem zullen willen doden omdat hij Abel heeft vermoord. Hij kan ook een vrouw vinden. We hebben dit in de vorige lezing besproken. Naar alle waarschijnlijkheid waren er genoeg mensen om de situatie mogelijk te maken waarover we hier lezen, want Adam en Eva hadden zich voortgeplant gedurende al de jaren waarin Kaïn en Abel waren opgegroeid.

Het is een vergissing om ons Kaïn en Abel voor te stellen als jonge jongens of tieners. Het waren in feite volwassen mannen. Al die tijd waarin zij opgroeiden, en voordat deze misdaad plaatsvond, hadden Adam en Eva ongetwijfeld kinderen gekregen. God had hun immers gezegd dat ze vruchtbaar moesten zijn, zich moesten vermenigvuldigen en de aarde met hun nakomelingen moesten vullen. Er waren dus broers en zussen, van wie sommigen waarschijnlijk bijna even oud waren als Kaïn en Abel. Natuurlijk waren er binnen het gezin kinderen van allerlei leeftijden, tot en met pasgeboren kinderen.

Hoelang hadden Adam en Eva op dat moment al kinderen gekregen? Genesis 5 geeft ons daar enige aanwijzing voor. Daar wordt ons in vers 3 verteld:

Adam leefde honderddertig jaar, en verwekte een zoon naar zijn gelijkenis, naar zijn beeld; en hij gaf hem de naam Seth.

GENESIS 5:3

Dit kleine stukje informatie vertelt ons dat Adam en Eva al 130 jaar oud waren toen Seth werd geboren.

In hoofdstuk 4 vinden we in vers 25 de geboorte van Seth. Toen hij werd geboren, noemde Eva hem Seth, wat ‘aangesteld’ betekent, omdat ze zei:

En Adam had opnieuw gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Seth. Want, zei ze, God heeft mij ander nageslacht gegeven in de plaats van Abel; Kaïn heeft hem immers gedood.

GENESIS 4:25

Dit wijst erop dat Seth het eerste mannelijke kind was dat werd geboren nadat Kaïn Abel had gedood. Haar woorden lijken erop te wijzen dat ze dit jongetje zag als vervanging voor een zoon die ze kort daarvoor had verloren. Aangezien Seth werd geboren toen Adam en Eva 130 jaar oud waren, denk ik dat we redelijkerwijs mogen aannemen dat Kaïn Abel slechts kort daarvoor had gedood. Kaïn en Abel waren waarschijnlijk ongeveer 125 tot 128 jaar oud toen deze misdaad plaatsvond. Dat betekent dat Adam en Eva al die tijd kinderen hadden gekregen.

Sommige mensen raken in de war en zeggen: ‘Wacht eens, we lezen alleen over Kaïn en Abel, en daarna lezen we over Seth. Waren dat alle mensen die destijds op aarde waren?’ Maar we moeten bedenken dat er in de Bijbelverhalen veel mensen op aarde zijn die niet bij naam worden genoemd, omdat ze geen belangrijke personen zijn, of omdat hun betekenis voor het verhaal niet groot genoeg wordt geacht om hen bij naam te noemen.

Waarschijnlijk waren er tegen die tijd honderden mensen op aarde. Als Adam en Eva kinderen hadden gekregen, misschien soms een tweeling, dan hadden ze in die periode zelf meer dan honderd kinderen kunnen krijgen. En tegen die tijd konden ze zelfs kleinkinderen en misschien achterkleinkinderen hebben. Er kunnen dus honderden mensen zijn geweest over wie Kaïn zich zorgen kon maken en uit wie hij voor zichzelf een vrouw kon kiezen.

2

Het land Nod en Kaïns eerste stad

In vers 16 staat:

Toen ging Kaïn weg van het aangezicht van de HEERE; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden.

GENESIS 4:16

Die naam betekent ‘rondzwerven’, en omdat hij een zwerver was, denk je: wat handig, hij is een zwerver en hij ging naar het land van het rondzwerven. Naar alle waarschijnlijkheid kreeg het land Nod die naam pas later, omdat Kaïn op die plek had rondgezworven. Waarschijnlijk spraken mensen er achteraf over als het land Nod. Het boek Genesis duidt het waarschijnlijk aan met de naam waaronder het later bekendstond, naar alle waarschijnlijkheid vanwege het rondzwerven van Kaïn op die plaats.

En Kaïn had gemeenschap met zijn vrouw, en zij werd zwanger en baarde Henoeh. Kaïn was een stad aan het bouwen, en hij noemde de naam van die stad naar de naam van zijn zoon, Henoeh.

GENESIS 4:17

Hij bouwde een stad. Mij werd gevraagd wat er in deze vroege hoofdstukken met een stad wordt bedoeld. Zelfs later, in het boek Jozua, toen de Levieten 48 Levitische steden kregen terwijl er maar twintigduizend en nog wat Levieten waren, waren

dat bijna vijftig steden voor 20.000 mensen. Het moeten tamelijk kleine steden zijn geweest.

We moeten aannemen dat ze elke gemeenschap van mensen die onderling een gezamenlijke politieke regeling hadden een stad noemden. Het kan om een heel kleine groep mensen zijn gegaan. Het kan een dorp zijn geweest. Het is niet helemaal duidelijk hoe Kaïn een stad voor zijn zoon kon stichten, die de eerste generatie na hemzelf vormde, terwijl hijzelf van de rest van de samenleving afgezonderd was. Waarschijnlijk moeten we het zo begrijpen dat hij zijn zoon kreeg en dat hij op de plek waar zijn zoon opgroeide een stad stichtte. Die werd later genoemd naar zijn zoon Henoeh. Ik denk niet dat daar tijdens het leven van Henoeh al een stad kan zijn geweest, want er waren niet genoeg mensen. Waarschijnlijk was daar nauwelijks een clan. Maar uiteindelijk was er in de periode vóór de zondvloed op die plaats een stad die Henoeh heette, genoemd naar de zoon van Kaïn.

3

Lamechs zonen als uitvinders en grondleggers

En Henoeh kreeg een zoon, Irad, en Irad verwekte Mechujaël, en Mechujaël verwekte Metusaël, en Metusaël verwekte Lamech. En Lamech nam twee vrouwen. De ene heette Ada en de andere Zilla. En Ada kreeg Jabal. Hij was de vader van de mensen die in tenten wonen en vee houden.

Hier wordt het woord ‘vader’ duidelijk in een niet-letterlijke betekenis gebruikt. Wanneer Mozes dit schrijft, probeert hij niet te zeggen dat iedereen die in zijn tijd in tenten woonde en vee had, van deze man Jabal afstamde. In feite stamde niemand in de tijd van Mozes van hem af, want de hele geslachtslijn van Kaïn zou hierna in de zondvloed zijn weggevaagd. We lezen over een familielijn die bij de zondvloed eindigde. En wanneer hij zegt dat hij de vader van iets is, hebben we het hier niet over een letterlijke vader. Het is zoals wij zouden zeggen dat George Washington de vader van dit land is, zoals hij soms wordt genoemd. De stichter, of de eerste, of zoiets wordt hier bedoeld. We moeten beseffen dat het woord ‘vader’ in de Schrift soms anders wordt gebruikt dan alleen voor een mannelijke ouder.

Van alle zonen van Lamech die hier worden genoemd, wordt gezegd dat ze de vader waren van een bepaald gilde of een bepaalde groep arbeiders. Jubal is bijvoorbeeld de volgende. Vers 21 zegt:

En de naam van zijn broer was Jubal. Deze werd de vader van allen die harp en fluit kunnen bespelen.

GENESIS 4:21

En wat Zilla betreft:

Ook Zilla baarde: Tubal Kaïn, een smid, vader van alle koper- en ijzerbewerkers; en de zuster van Tubal Kaïn was Naëma.

GENESIS 4:22

Wat we hier zien, is dat de zonen van Lamech tot de eersten lijken te hebben behoord die echt dingen begonnen uit te vinden. Niet alleen dingen uitvinden, maar ook in tenten wonen. Iemand moet zeker al vóór ongeveer deze zevende generatie vanaf Adam hebben uitgevonden hoe je in een tent kunt wonen. Maar ik weet het niet. Misschien woonden de mensen daarvoor in grotten. Misschien vinden we daarom hun botten en dergelijke daar. Maar het punt is dat mensen op een bepaald moment begonnen rond te trekken en in tenten te wonen. Het lijkt erop dat deze levenswijze, tenminste die van een nomadische herder die vee hoedt, bij deze man Jabal is begonnen.

Vervolgens was Jubal kennelijk de eerste die muziekinstrumenten maakte. Ik weet zeker dat mensen vanaf de tijd van Adam en Eva muzikaal aangelegd waren. Ze zongen ongetwijfeld, maar het lijkt erop dat dit de eerste man was die op het idee kwam iets uit te vinden waarmee hun zang begeleid kon worden en muziek gemaakt kon worden. We mogen deze mannen dankbaar zijn.

4

Het karakter van Kaïns nakomelingen

Sommige mensen zeggen: ‘Zie je wel, wat dit ons vertelt, is dat ambachtelijke bedrijvigheid, zoals het werk van degenen die brons en ijzer bewerken, dat wil zeggen ambachtslieden, en ook uitvindingen, uit de geslachtslijn van Kaïn voortkwamen.’ Ze zeggen dat de wereldse cultuur met de geslachtslijn van Kaïn samenhangt en dat de wereldse cultuur bij de geslachtslijn van Kaïn haar oorsprong vond. Ik denk dat hiermee meer in de tekst wordt gelezen dan ermee wordt bedoeld. Om te beginnen is er geen reden om te zeggen dat deze jongens slechte jongens waren. We weten niets over hun karakter. Het kunnen slechte mannen zijn geweest, en het kunnen goede mannen zijn geweest. Het feit dat ze van Kaïn afstammen, zou ons niets moeten zeggen.

Bijna alle uitleggers die ik ooit over Genesis heb gelezen, nemen aan dat de mensen in deze geslachtslijn slecht waren, omdat deze lijn van Kaïn afstamde. Maar we weten alleen dat Kaïn een slecht mens was. We weten niet dat iedereen die van hem afstamde dat ook was. In de wet zegt de Bijbel dat je een zoon niet beoordeelt naar de daden van zijn vader, en dat je een vader niet beoordeelt naar de daden van zijn zoon. Het was in de wet verboden een zoon te veroordelen om wat zijn vader had gedaan. In Ezechiël staat dat als een vader slecht is en doet wat verkeerd is in Gods ogen, maar zijn zoon dat kwaad ziet, dat niet wil doen en in plaats daarvan het goede doet, de zoon niet verantwoordelijk zal worden gehouden voor de zonden van zijn vader.

Waarom nemen uitleggers aan dat deze mensen slechte mensen waren omdat ze van Kaïn afstamden en Kaïn een slechte daad had begaan? We krijgen hier alleen wat basale geschiedenis. Er wordt ons eigenlijk geen redactioneel oordeel gegeven over het morele gehalte van deze familie.

5

Lamechs polygamie en wereldse cultuur

Sommige mensen denken in het volgende gedeelte, of zelfs al in dit gedeelte, iets immoreels bij deze familie te ontdekken, omdat daar staat dat Lamech twee vrouwen nam. Ze zeggen: ‘Zie je wel, zelfs het begin van de polygamie vond plaats in de

geslachtslijn van Kaïn.’ Dat weten we niet. Dit speelt zich vele generaties na Adam af. Misschien was hij niet de eerste polygamist. Hij is alleen de eerste man over wie ons ooit is verteld dat hij een polygamist was. Misschien waren er vóór hem al generaties lang polygamisten. Er staat hier nergens dat Lamech een uitzonderlijk slechte man was. Abraham was ook een polygamist, en Jakob eveneens, en David ook, enzovoort. We zeggen niet dat polygamie goed is. Maar zeggen dat een man een polygamist is, betekent in de Bijbel niet dat hij daarmee als een uitzonderlijk slecht mens wordt aangemerkt. Sommige goede mannen in de Bijbel waren polygamisten. Daarom wil ik ons er alleen voor waarschuwen geen conclusies te trekken die de Bijbel niet trekt. De Bijbel geeft niet aan dat degene die muziek maakte, of degene die werktuigen van ijzer en brons maakte, of wat dan ook, op de een of andere manier een slechte kerel was, en dat daarom de oorsprong van deze bedrijfstakken slecht is.

Ik ken enkele christenen — ze zijn beslist in de minderheid — die niet geloven dat muziekinstrumenten gebruikt mogen worden. Een van hen vertelde me dat de redenering deels, al was het niet uitsluitend, berustte op het feit dat muziekinstrumenten waren uitgevonden door iemand die van Kaïn afstamde. Nou, goeie hemel, alles wat ik ooit heb gezien, is uitgevonden door iemand die van Adam afstamde. En Adam deed iets heel slechts, in zekere zin erger dan wat Kaïn deed. De zonden van Adam hadden gevolgen voor ons allemaal. Die van Kaïn niet op dezelfde manier.

Maar de tekst moedigt ons er niet noodzakelijkerwijs toe aan om de nakomelingen van Kaïn als bijzonder slechte mensen te beschouwen. Polygamie is natuurlijk niet wat God met het huwelijk voor ogen had, maar Lamech was misschien helemaal niet de eerste die het deed. Dit speelt zich vele generaties na Adam af, en de Bijbel vermeldt zijn polygamie niet noodzakelijkerwijs alsof daarmee wordt gezegd: „Zie je wel, de lijn van Kaïn wordt steeds slechter.” Dat zeggen mensen soms.

6

Lamechs doodslag en beroep op bescherming

Ze doen hetzelfde met dit korte betoog dat Lamech in vers 23 tegen zijn vrouwen houdt:

En Lamech zei tegen zijn vrouwen: Ada en Zilla, luister naar mijn stem, vrouwen van Lamech, hoor mijn woorden aan: Voorzeker! Ik doodde een man om mijn wond en een jongen om mijn striem! Want Kaïn wordt zevenvoudig gewroken, maar Lamech zeventig maal zevenmaal.

GENESIS 4:23-24

Elke prediker en commentator die ik ooit heb gehoord, stelt Lamech voor als iemand die arrogant, uitdagend en trots zegt: „Ik heb een man gedood die mij tegenstond, en als iemand mij kwaad doet, moet ik zevenenzeventigvoudig gewroken worden, als Kaïn zondig was.” Gewoonlijk noemen ze het een of andere opschepperige bewering van Lamech. Misschien was dat het, maar ik zie werkelijk niet genoeg bewijs om dat te zeggen.

Wat hij tegen zijn vrouwen zegt, is: „Ik raakte in gevecht. Een man verwondde mij, maar ik doodde hem.” De Hebreeuwse formulering, die in de HSV is weergegeven als „om mijn wond” en „om mijn striem”, zegt niet uitdrukkelijk dat de gedode man hem verwondde. Gregg leest hierin niettemin een vorm van zelfverdediging. Dat maakt zijn daad nog niet goed: je hoort een man niet te doden tijdens een gevecht. Daarom zegt hij:

Als Kaïn zevenvoudig gewroken zou worden, dan zou ik zevenenzeventigvoudig gewroken moeten worden.

Wat hij zegt, is dat Kaïn een man in koelen bloede en zonder aanleiding doodde, en dat God toch zei dat als iemand Kaïn doodde, God hem zevenvoudig zou wreken. Met andere woorden, niemand mocht Kaïn doden, want anders zou God ervoor zorgen dat zeven van hun familieleden in hun plaats werden gedood.

Dit zou weleens het tweede geval kunnen zijn waarin een man een man doodde, in alle generaties sinds Adam en Eva. Misschien hadden er geen andere moorden plaatsgevonden. Lamech probeert dus precies te bepalen hoe hij er hier voorstaat. Hij is als Kaïn, in die zin dat hij een man heeft gedood, maar het was ook niet zoals bij Kaïn. Kaïn doodde namelijk een onschuldige man in koelen bloede, terwijl hij zegt: „Deze man had mij verwond. Deze man deed mij kwaad, en ik sloeg terug en doodde hem.”

Hij lijkt te beseffen dat dit een prikkelende en omstreden uitspraak is en dat die de woede van de gemeenschap tegen hem zou kunnen opwekken. Maar hij zegt: „Als God Kaïn, die een koelbloedige moordenaar is, zevenvoudig zou wreken, dan zou ik, die geen koelbloedige moordenaar ben maar slechts uit zelfverdediging heb gedood, nog meer gewroken moeten worden.” Dat wil zeggen: als iemand hem daarom doodt, is het nog minder te rechtvaardigen dat die persoon dat doet. Hij zegt: „Ik ben meer gerechtvaardigd in deze daad dan Kaïn in de zijne.”

Dat betekent niet dat hij zei dat wat hij had gedaan, goed was. Misschien dacht hij dat wel. Hij kan trots zijn geweest. Hij kan arrogant zijn geweest. Hij kan uitdagend zijn geweest. Veel mensen schrijven hem dit toe, maar ik zie niet dat zijn woorden mij dat noodzakelijkerwijs zeggen.

Wat hij zegt, is dat er nu een tweede moord is geweest en dat mensen iets tegen moordenaars zullen willen doen. Ze zullen hen willen tegenhouden, doden of iets dergelijks. Maar zijn moord, het feit dat hij een moord pleegde, was niet zo gruwelijk als die van Kaïn. Als Kaïn dus tegen wraak wordt beschermd, dan zou hij dat des te meer moeten worden. Dat is werkelijk wat zijn woorden betekenen.

7

Enos en het aanroepen van de HEERE

Nu vers 25:

En Adam had opnieuw gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Seth. Want, zei ze, God heeft mij ander nageslacht gegeven in de plaats van Abel; Kaïn heeft hem immers gedood. En ook bij Seth werd een zoon geboren, en hij gaf hem de naam Enos. Toen begon men de Naam van de HEERE aan te roepen.

GENESIS 4:25-26

Niemand weet helemaal zeker wat deze laatste regel betekent. We weten dat de Naam Jahweh vóór die tijd door mensen werd uitgesproken. In elk geval wordt die Naam eerder in het verhaal gebruikt. Vanaf hoofdstuk 2, vers 4, zien we dat de Naam Jahweh vaak wordt gebruikt. Maar wat betekent het dat mensen vanaf zijn tijd Jahweh begonnen aan te roepen? Het klinkt in elk geval alsof het aanroepen van Jahweh iets goeds is. In het boek Joël staat:

Het zal geschieden dat ieder die de Naam van de HEERE zal aanroepen, behouden zal worden. Want op de berg Sion en in Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de HEERE gezegd heeft, namelijk bij hen die ontkomen zijn, die de HEERE roepen zal.

JOËL 2:32

Hem aanroepen zou betekenen dat ze hun smeekbeden tot Hem richten. Misschien roepen ze zelfs tot Hem om barmhartigheid. Ze aanbidden Hem. Ze keren zich tot God. Zeggen dat dit gebeurde in de dagen van Enos, twee generaties na Adam, betekent dat er ten minste iets van een herleving van het jahwisme leek te zijn, van wat wij tegenwoordig het christendom noemen, slechts twee generaties nadat Adam gevallen was.

We hebben gelezen dat de familie van Kaïn in het land Nod met bepaalde dingen bezig was, en we hebben meerdere generaties daarvan behandeld. Ondertussen kregen Adam en Eva zelf nog andere kinderen die van betekenis waren. Seth was van hen de belangrijkste en de enige van wie we de geslachtslijn zullen volgen. We weten niet of Enos eraan heeft meegewerkt dat mensen zich tot Jahweh keerden, of dat hier alleen wordt opgemerkt dat mensen dit in zijn generatie deden. Maar de manier waarop het verwoord is, heeft velen doen geloven dat Enos misschien een profeet was, of iemand die we tegenwoordig een evangelist zouden noemen. Misschien was hij iemand die de mensen daadwerkelijk begon toe te spreken en tot hen te prediken. Hij vertelde hun dat ze zich moesten bekeren en naar Jahweh moesten terugkeren, en mogelijk deden ze dat onder zijn invloed.

8

De godvruchtige geslachtslijn van Seth

Ik weet niet of dat niet te veel in de tekst wordt gelezen. Het is niet onmogelijk dat Mozes dit hier met wat hij schrijft wil aangeven. Terwijl de familie van Kaïn ergens anders haar eigen weg ontwikkelde, kwam uit een van de andere kinderen van Adam een godvruchtiger geslachtslijn voort. We weten niet of de geslachtslijn van Seth een godvruchtige geslachtslijn was, maar er zijn bepaalde dingen aan Seths geslachtslijn die in positieve zin opvallen. We zullen in het volgende hoofdstuk, waarin Seths geslachtsregister van Seth tot Noach wordt gevolgd, zien dat er op zijn minst enkele uitzonderlijk goede mannen uit die familie kwamen.

Seth zelf kan een goed mens zijn geweest, zoals Abel een goed mens was. We weten het niet. Eva dacht dat Seth een vervanger voor Abel was, en misschien was ze daarin zelfs profetisch. Wanneer mensen in de Bijbel hun kinderen een naam geven, lijkt het er vaak op dat God hun een profetisch woord gaf en dat ze hun kind een naam gaven die werkelijk overeenkwam met iets wat waar zou blijken te zijn. Als God Seth inderdaad gaf als vervanger voor Abel, zoals Eva geloofde dat het geval was, dan kan hij net als Abel een godvruchtig mens zijn geweest. Hij kan zelfs net als Abel een profeet zijn geweest.

Dan hebben we Enos, zijn zoon, en misschien was hij betrokken bij deze opwekking waarin mensen zich tot Jahweh keerden. We weten niet dat hij dat was, maar de twee namen worden beslist met elkaar in verband gebracht. Mensen die zich tot Jahweh keren en Enos worden in hetzelfde vers met elkaar in verband gebracht, alsof er misschien een verband was.

Wanneer je in hoofdstuk 5 de geslachtslijn doorloopt, kom je daar Henoeh tegen. Henoeh is de ene man die zo godvruchtig is dat hij blijkbaar nooit gestorven is.

Henoeh wandelde met God, en hij was niet meer, want God nam hem weg.

GENESIS 5:24

Verderop kom je Noach tegen, en Noach was de enige rechtvaardige man in zijn generatie. Dat zijn maar enkele namen binnen wat, zoals we weten, tien generaties zijn van Adam tot Noach, via de geslachtslijn van Seth. Maar van die tien zijn er, laten we zeggen, vier over wie we iets weten, en wat we over hen weten, is positief in plaats van negatief. Twee van die mannen, Henoeh en Noach, waren uitzonderlijk rechtvaardig.

Daarom hebben sommigen gemeend dat de geslachtslijn van Seth een godvruchtige geslachtslijn was. We kunnen dat niet echt vaststellen op grond van de hoeveelheid informatie die we in de Schrift hebben, maar het weinige wat we hebben, wijst erop dat er onder sommige leden van deze familie iets veelbelovends op geestelijk gebied was. Het kan zijn dat de familie zelf haar trouw aan Jahweh bleef doorgeven in een wereld die steeds verdorvener werd en zich steeds verder van Hem verwijderde.

9

Opbouw en chronologie van Genesis 5

In hoofdstuk 5 hebben we het eerste van de langere geslachtsregisters. We hadden al een korter geslachtsregister van Kaïn, maar deze geslachtsregisters geven ons een soort chronologie van wanneer dit allemaal plaatsvond, omdat daarin het aantal jaren tussen Adam en Noach wordt gegeven. Later hebben we dan een geslachtsregister dat ons het aantal jaren van Noach tot Abraham vertelt, en de datering van Abraham kan

aan de hand van andere factoren worden vastgesteld. Op grond van deze geslachtsregisters, in hoofdstuk 5 en nog een in hoofdstuk 11, is dus berekend dat Adam en Eva rond 4000 voor Christus werden geschapen. Als je de chronologieën of de geslachtsregisters nauwkeurig volgt, is het exacte jaar 4004 voor Christus. Sommige mensen vinden het heel belangrijk om het exacte jaar te kennen; anderen niet. Weet alleen dat de Bijbel erop lijkt te wijzen dat de schepping rond het jaar 4000 voor Christus plaatsvond.

We hebben hier dit geslachtsregister, dat een bepaald patroon volgt. We hebben tien generaties, en die worden allemaal op dezelfde manier beschreven. Er wordt verteld hoelang een man leefde voordat zijn eerste zoon geboren werd, of in elk geval een zoon. Er staat niet dat het zijn eerste zoon was, maar over het algemeen richt de Bijbel de aandacht op de eerstgeborenen, of richtte de Bijbelse cultuur daar de aandacht op. Daaruit zou dus geconcludeerd kunnen worden dat dit de eerstgeboren zonen van deze mannen waren. Maar er wordt verteld hoe oud hij was toen zijn zoon geboren werd en hoeveel jaar hij nog leefde nadat zijn zoon geboren was. Dan staat er:

Adams dagen waren, nadat hij Seth verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 5:4

Daarna staat er hoe oud hij was toen hij stierf. Laten we dit dus eens doornemen.

Er staat:

Dit is het boek van de afstammelingen van Adam. Op de dag dat God Adam schiep, maakte Hij hem naar de gelijkenis van God.

GENESIS 5:1

Dit is de tweede keer dat we de toledot, de geslachten, vermeld zien. Dit zijn de geslachten van Adam.

Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen, en Hij zegende hen en gaf hun de naam mens, op de dag dat ze geschapen werden.

GENESIS 5:2

Eigenlijk staat er in het Hebreeuws het woord Adam, en dat is iets belangrijks waarop ik nog terugkom.

Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen, en Hij zegende hen en gaf hun de naam mens, op de dag dat ze geschapen werden. Adam leefde honderddertig jaar, en verwekte een zoon naar zijn gelijkenis, naar zijn beeld; en hij gaf hem de naam Seth. Adams dagen waren, nadat hij Seth verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen dat Adam leefde, waren negenhonderddertig jaar; en hij stierf.

GENESIS 5:2-5

10

Adam als naam van man en vrouw

Er zijn een paar dingen waarop ik wil wijzen. In vers 2 staat in de New King James dat God hen ‘mankind’ noemde. In het Hebreeuws noemde Hij hen Adam, omdat het woord Adam ‘mens’ betekent. In het Hebreeuws bestaan verschillende woorden voor ‘mens’. Adam is het woord voor de mens als menselijk geslacht, terwijl ish het woord is voor een man in tegenstelling tot een vrouw. Ish is man en ishi is vrouw, maar het woord voor de mens als algemene soort is Adam. In het Hebreeuws staat dus dat God hen mannelijk en vrouwelijk maakte en hen Adam noemde.

De New King James heeft dat vertaald met ‘mankind’, wat natuurlijk heel redelijk is, maar daardoor raakt iets uit het zicht. God noemde oorspronkelijk een man Adam, en Adam noemde zijn vrouw Eva en noemde haar vrouw. Het was Adam die deze benamingen gaf, maar in Gods ogen waren zij allebei Adam. Ze deelden allebei dezelfde identiteit. Ze droegen dezelfde naam. Ze waren één vlees, weet je nog?

Zo kennen we door de hele geschiedenis heen het gebruik dat een vrouw trouwt en de naam van haar man aanneemt, omdat ze deel gaat uitmaken van een solidaire eenheid. Ze worden één vlees, ze vormen een team en ze dragen zijn identiteit. Samen werken ze eraan om hun eigen gezin, hun eigen solidaire eenheid, te beginnen. Een man verlaat zijn vader en moeder, de solidaire eenheid waarin hij is opgegroeid — zijn

gezin, het huis van zijn vader — en hij gaat weg en hecht zich aan zijn vrouw. Ze worden één vlees en er ontstaat een nieuwe solidaire eenheid, een nieuw huis onder zijn naam.

Ik breng dit ter sprake omdat het tegenwoordig tamelijk gebruikelijk is dat vrouwen de naam van hun man niet aannemen. Ik denk dat een van de redenen hiervoor misschien is dat echtscheiding zo vaak voorkomt dat ze denken: ‘Wat heeft het voor zin? De naam van deze man zal toch niet voorgoed de mijne blijven. Wanneer hij bij me weggaat, neem ik gewoon mijn meisjesnaam weer aan.’ Ik weet niet of mensen dat zo helder en uitdrukkelijk denken, maar dat kan een reden zijn waarom sommige vrouwen niet de moeite nemen hun naam te veranderen wanneer ze trouwen.

Anderen hebben eenvoudigweg een houding waarbij ze zeggen: ‘Waarom zou ik de naam van een man aannemen?’ Dat komt doordat ze niet begrijpen wat het huwelijk is. Ze weten niet wat Gods plan is. Maar de ironie is dat vrouwen die de naam van hun man niet willen aannemen omdat ze niet de naam van een man willen aannemen, zich moeten realiseren dat ze ook de naam van een man dragen als ze hun meisjesnaam behouden: die van hun vader. Het is niet de meisjesnaam van hun moeder, maar de naam van hun vader. Als ze nog verder terug willen gaan en de meisjesnaam van hun moeder willen aannemen, is dat de naam van de vader van hun moeder. Het is de naam van een man. Je ontkomt er niet aan. Gezinnen worden naar de man genoemd. Zo heeft God de dingen gemaakt.

11

Christus en de gemeente dragen één Naam

Hij maakte Adam en Eva. Hij noemde hen Adam, en zij waren samen de mensheid. Ze waren één vlees en daarom was het de familie van Adam. Het waren Adam en Eva, maar zij deelden allebei dezelfde identiteit. Dit is iets waar mannen en vrouwen zich over zouden moeten verheugen, vanwege wat het ons duidelijk maakt binnen het model waarin het huwelijk een beeld is van Christus en de gemeente. Het betekent dat de gemeente de Naam van Christus draagt.

Wanneer we behouden worden, nemen we Zijn Naam aan. We hebben Zijn Naam, Zijn gezag. We kunnen in Zijn Naam spreken. We kunnen in Zijn Naam bidden. We kunnen in Zijn Naam demonen bevelen geven. Zijn Naam behoort ons toe, omdat wij Zijn

vrouw zijn. We staan in een verbondsrelatie met Hem, in een rol die lijkt op die van een vrouw tegenover haar man. We hadden een identiteit als kinderen van Adam — dat was onze meisjesnaam, Adam — en nu we in een relatie met Christus zijn gekomen, dragen we Zijn Naam. Wij zijn Zijn lichaam, Zijn vlees en Zijn gebeente.

Toen Adam de vrouw zag, zei hij:

Toen zei Adam: Deze is ditmaal been van mijn beenderen, en vlees van mijn vlees! Deze zal mannin genoemd worden, want uit de man is zij genomen.

GENESIS 2:23

Paulus zegt in Efeze 5 dat de gemeente het vlees van Christus en Zijn gebeente is. Wij zijn de leden van Zijn lichaam en we dragen Zijn Naam. Het is alsof door het huwelijk één organisme wordt gevormd. We zien dit hier doordat God naar de man en zijn vrouw verwijst als Adam, zoals het in de Hebreeuwse tekst staat. Ze werden door God gezegend en ze kregen kinderen.

12

Seths lijn en Adams lange leven

Hier worden Kaïn en Abel niet genoemd. Ook geen van hun andere kinderen wordt genoemd, omdat dit hoofdstuk de afstammingslijn van Seth wil volgen. De reden daarvoor is dat Seth de voorvader van ons allemaal is. Ja, Adam en Eva hadden waarschijnlijk honderden andere kinderen, maar wij stammen allemaal van Seth af. Waarom? Omdat Noach van Seth afstamde, en wij allemaal van Noach afstammen. Niemand behalve het gezin van Noach kwam door de zondvloed heen. De hele mensheid is voortgekomen uit deze lijn waarover we hier lezen, hoewel Seth heel veel broers en zussen had. Na de tijd van de zondvloed waren zij niet meer van belang. Het menselijk ras wordt opnieuw teruggebracht tot één enkel gezin. Dat is het gezin waarover we hier lezen.

We zien dus dat Adam 130 jaar oud was toen Seth werd geboren. Daarmee wordt beslist niet bedoeld dat Adam na Kaïn en Abel 130 jaar wachtte voordat hij meer kinderen kreeg. De aandacht wordt eenvoudig op deze ene man gericht. Daarna leefde hij nog

800 jaar, en er staat dat hij zonen en dochters kreeg. Dat betekent niet dat hij pas nadat hij Seth had gekregen zonen en dochters kreeg. Het is een samenvattende uitspraak over zijn leven. En toen, na 930 jaar, stierf hij.

Vers 6 zegt:

Seth leefde honderdvijf jaar, en verwekte Enos. En Seth leefde, nadat hij Enos verwekt had, achthonderdzeven jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Seth waren negenhonderdtwaalf jaar; en hij stierf. Enos leefde negentig jaar, en verwekte Kenan. En Enos leefde, nadat hij Kenan verwekt had, achthonderdvijftien jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Enos waren negenhonderdvijf jaar; en hij stierf. Kenan leefde zeventig jaar, en verwekte Mahalaleël. En Kenan leefde, nadat hij Mahalaleël verwekt had, achthonderdveertig jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Kenan waren negenhonderdtien jaar; en hij stierf. Mahalaleël leefde vijfenzestig jaar, en verwekte Jered. En Mahalaleël leefde, nadat hij Jered verwekt had, achthonderddertig jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Mahalaleël waren achthonderdvijfennegentig jaar; en hij stierf. Jered leefde honderdtweeënzestig jaar, en verwekte Henoeh. En Jered leefde, nadat hij Henoeh verwekt had, achthonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Jered waren negenhonderdtweeënzestig jaar; en hij stierf. Henoeh leefde vijfenzestig jaar, en verwekte Methusalach.

GENESIS 5:6-21

13

Methusalach en de weggenomen Henoeh

Dat zal een bekende naam zijn, beroemd om slechts één ding. We weten niets over Methusalach. We weten niet of hij een goed mens of een slecht mens was. We weten niet wat voor werk hij deed. We weten helemaal niets over de man, maar hij is beroemd omdat van iemand die oud is, wordt gezegd dat hij zo oud is als Methusalach. Methusalach is natuurlijk beroemd omdat hij volgens de gegevens de oudste man is van wie de levensduur is opgetekend.

Maar hij was de zoon van Henoeh, en Henoeh zou bij ons nog bekender moeten zijn, omdat hij een goed mens was, een uitzonderlijk mens, volgens het Nieuwe Testament een profeet, en ook iemand die niet stierf, en misschien wel de enige mens die niet stierf. Ook van Elia wordt gedacht dat hij niet gestorven is, hoewel de Bijbel dat niet met zoveel woorden zegt als over Henoeh. Elia werd opgenomen in een wervelwind, en niemand zag hem daarna nog. Er wordt aangenomen dat hij niet stierf, maar volgens mij vermeldt de Bijbel nergens dat hij niet stierf. Over Henoeh wordt ons in Hebreeën uitdrukkelijk gezegd dat hij niet stierf, zoals we zullen zien.

Er staat:

Henoeh leefde vijfenzestig jaar, en verwekte Methusalach. En Henoeh wandelde met God, nadat hij Methusalach verwekt had, driehonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Henoeh waren driehonderdvijfenzestig jaar.

GENESIS 5:21-23

Dit is wat we verwachten te lezen:

En hij stierf.

Maar in plaats daarvan lezen we:

Henoeh wandelde met God, en hij was niet meer, want God nam hem weg.

GENESIS 5:24

Ik ga het straks afzonderlijk over Henoch hebben. Ik wil eerst dit hoofdstuk uitlezen. Maar in het boek Hebreeën staat dat hij de dood niet smaakte, dus dat hij niet stierf. Dat is iets verbazingwekkends.

Maar vers 25 zegt:

Methusalach leefde honderdzevenentachtig jaar, en verwekte Lamech. En Methusalach leefde, nadat hij Lamech verwekt had, zevenhonderdtweëntachtig jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Methusalach waren negenhonderdnegenenzestig jaar; en hij stierf.

GENESIS 5:25-27

Dat is de hoogste leeftijd van iemand van wie we weten dat hij ooit op aarde heeft geleefd: 969 jaar. Merk op dat hoewel al deze mensen uitzonderlijk lang leefden, geen van hen duizend jaar oud werd. Voor zover we weten, heeft geen mens ooit duizend jaar geleefd.

Ik denk niet dat dit per se juist is, maar het is interessant genoeg om te vermelden. Sommige mensen denken dat God dit bedoelde toen Hij tegen Adam zei:

maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

GENESIS 2:17

Zij zeggen: 'Nou, voor de Heere is een dag als duizend jaar, en ieder mens, iedere zondaar, ook Adam, stierf die dag, als je een dag opvat als duizend jaar.' Niemand van hen leefde langer dan duizend jaar, al kwamen sommigen er akelig dicht bij. Ze kwamen van onderaf steeds dichterbij de duizend, maar kwamen er nooit bovenuit. Ik denk niet dat dit de juiste manier is om ernaar te kijken, maar het is een interessante gedachte. Methusalach kwam het dichtst bij de duizend voordat hij stierf.

14

Noachs naam en Lamechs verwachting

Toen leefde Lamech, in vers 28, 182 jaar en verwekte een zoon. Hij noemde hem Noach en zei:

En hij gaf hem de naam Noach, en zei: Deze zal ons troosten over ons werk en over het zwoegen van onze handen, vanwege de aardbodem, die door de HEERE vervloekt is.

GENESIS 5:29

Het is helemaal niet duidelijk wat die profetie precies betekent. Noach betekent troost of rust. Toen deze man zijn zoon kreeg, zei hij dat Noach hun troost zou geven bij hun werk en het zwoegen van hun handen vanwege de aardbodem die door de HEERE vervloekt is.

waarmee hij kennelijk verwees naar het feit dat de mens vanaf de zondeval heeft moeten zwoegen en zweten en de grond heeft moeten bewerken om aan voedsel te komen. Daar lijkt het over te gaan. Maar heeft Noach dat inderdaad gedaan? Ik weet niet of hij dat heeft gedaan. Hij heeft zijn generatie niet werkelijk rust gegeven. Hij overleefde hen: hij kwam door de zondvloed heen, terwijl zij allemaal stierven. Als Lamech bedoelt dat hij de mensheid rust zou geven, dat wil zeggen de mensheid die na Noach zou leven, dan is zelfs dat niet noodzakelijkerwijs waar. Het lijkt er dus bijna op dat deze man het bij het verkeerde eind had. Ik weet niet of zijn profetie waar is. Ik weet eigenlijk niet goed wat die betekent.

Maar de Bijbel zegt niet dat deze man een profeet was. Er staat zelfs niet dat hij gelijk had. De Bijbel vertelt ons alleen waarom hij zijn zoon Noach noemde. Hij noemde hem Noach omdat hij dit zei. Misschien betekent dit dat Lamech zei: „Mijn zoon zal de boerderij van mij overnemen, en dan zal ik kunnen rusten van het zwoegen.” Maar ik weet het echt niet, en ik heb nooit een werkelijk zinnige uitleg gelezen van wat dit betekent en of het in enig opzicht vervuld is.

Nadat hij Noach verwekt had, leefde Lamech 595 jaar en verwekte hij zonen en dochters.

En Lamech leefde, nadat hij Noach verwekt had, vijfhonderdvijfennegentig jaar; en hij verwekte zonen en dochters. Al de dagen van Lamech waren zevenhonderdzevenenzeventig jaar; en hij stierf. Toen Noach vijfhonderd jaar oud was, verwekte Noach Sem, Cham en Jafeth.

GENESIS 5:30-32

15

Dubbele namen in de geslachtsregisters

Ik zal over sommige van deze personen nog wat meer in het bijzonder zeggen, maar laat ik meteen aan het begin zeggen dat sommige critici hebben gedacht dat deze geslachtsregisters verzonnen zijn en geen werkelijkheid weergeven. Want zij zeggen: „Kijk, er zijn zoveel namen die dubbel voorkomen. Er is een Lamech in de afstammingslijn van Kaïn, en er is een Lamech in de afstammingslijn van de nakomelingen van Seth. In beide lijnen is er een Henoch, en er zijn enkele namen die ongeveer hetzelfde klinken. In de lijn van Kaïn, in vers 18 van hoofdstuk 4, is er een man die Mechujaël heet en iemand die Metusaël heet. Vooral Metusaël klinkt sterk als Methusalem.”

Het klinkt misschien als Methusalem, net zoals sommige andere namen op elkaar lijken. Susanna klinkt als Susan, en Carolyn klinkt als Carol, maar het zijn niet dezelfde namen. Ik vind dit dus werkelijk geen erg steekhoudend bezwaar. Ja, in beide lijsten staat een Henoch, en in beide lijsten staat een Lamech, maar is dat werkelijk vreemd? In een tijd waarin er niet erg veel mensen waren, namen ze ongetwijfeld namen van familieleden en dergelijke over, net zoals mensen dat nu doen. Heel veel mensen zijn vernoemd naar neven, nichten of voorouders.

Trouwens, als je naar het geslachtsregister van Jezus in Mattheüs 1 kijkt, staan daar zoiets als vier mensen die Jakob heten. Er staan verscheidene mensen die Jozef heten. In het geslachtsregister van Jezus in Mattheüs 1 komen nogal wat namen dubbel voor,

en soms komt dezelfde naam drie of vier keer voor.

Ik begrijp die klacht dus echt niet, maar ik heb dit wel gelezen als een van de bezwaren tegen de authenticiteit van deze verslagen. Het zou erop lijken dat sommige van deze namen door elkaar zijn geraakt, omdat iemand dacht dat er een Henoeh in de afstammingslijn van Kaïn was en ook één in die van Seth. Nou, dat was zo. Ze kwamen in beide voor. Hetzelfde geldt voor Lamech. Dat is dus niet echt een probleem.

16

Het geslachtsregister als boodschap over de dood

Ik heb een verhaal gehoord dat mij door een vriend als een waargebeurd verhaal werd verteld. Ik weet niet of het waar is. Ik kan er niet voor instaan. Ik zou er niet bij de Bijbel op zweren. Maar iemand zei dat hij iemand kende die tot behoud kwam terwijl hij Genesis 5 las. Het geslachtsregister in Genesis 5 wordt gewoonlijk beschouwd als een van de droogste gedeelten in de Bijbel, niet als het meest inspirerende. Maar hij zei dat iemand die hij kende had besloten de Bijbel te lezen. Hij begon in Genesis, kwam bij Genesis 5 en las het helemaal door. Steeds opnieuw zag hij deze woorden:

En hij stierf, en hij stierf, en hij stierf.

Toen ging hem een licht op. Het kwartje viel. Hij zei: „Ik ga sterven. Al deze mensen leefden zo lang, en toen stierven ze. Hij leefde zo lang, en hij stierf. Hij stierf, en hij stierf. Ik ga sterven.” Toen hij besepte dat hij zou sterven, besloot hij dat hij zijn verhouding met God in orde moest brengen. Hij zei dat het lezen van dat hoofdstuk hem daartoe had gebracht.

Dat is verbazingwekkend. Ik zou hebben gedacht dat dit een van de hoofdstukken was die de meeste mensen maar al te graag zouden overslaan. Maar zelfs een geslachtsregister kan interessante dingen bevatten. Een van de interessante dingen aan dit geslachtsregister, die door een aantal predikers is genoemd, is trouwens dat de namen van de personen die erin genoemd worden betekenissen hebben.

Vrijwel alle namen hebben betekenissen. Zelfs onze Engelse namen — velen van ons kennen de betekenis van onze naam misschien niet eens — zijn gewoonlijk afkomstig van Latijnse, Griekse of andere woorden die een betekenis hebben. In Bijbelse tijden wisten mensen wat hun namen betekenden, omdat hun namen vaak gewoon een woord waren. Noach betekent rust of troost. Iedereen die Noach kende, wist wat dat betekende, omdat het een woord uit hun woordenschat was. Adam betekent mens, en Seth betekent aangesteld. Al deze namen hadden dus betekenissen die iedereen meteen zou herkennen, tenminste als hij Hebreeuws kon lezen en de taal kende. Wat ik nu met jullie ga delen, heb ik voor het eerst van een prediker gehoord.

17

De betekenissen van de namen van Adam tot Henoch

Ray Stedman van Peninsula Bible Church in Palo Alto, Californië, een gerespecteerde evangelische Bijbelleraar, vertelde dit toen hij er enkele jaren geleden onderwijs over gaf. Ik wist niet zeker of hij gelijk had en ik had nog nooit eerder gehoord wat hij vertelde. Daarom heb ik het onderzocht en ik heb enige bevestiging gevonden, maar geen volledige bevestiging. Ik ga weergeven wat hij zei.

Hij zei dat hij bij zijn onderzoek van het Hebreeuws bevestiging had gevonden voor alles waarop hij hier zou wijzen. Hij zei dat hij soms verscheidene verschillende bronnen moest raadplegen. Ik heb verscheidene verschillende bronnen geraadpleegd, waaronder een online etymologisch overzicht van Bijbelse namen, om de betekenissen van die namen te achterhalen. Maar hij zei dat de betekenissen van deze namen in feite een boodschap vormen, al moet je soms één betekenis uit meerdere mogelijke betekenissen kiezen. Als je de namen op volgorde noemt, vormen hun Hebreeuwse betekenissen een soort boodschap. Het is geen echte grammaticale zin, maar het zijn gewoon ideeën die, wanneer je ze bij elkaar optelt, behoorlijk interessant en veelbetekenend zijn, als dit waar is.

Het woord Adam betekent bijvoorbeeld mens. Dat weten we. En het woord Seth betekent aangesteld. Dat weten we. Enos, de volgende naam, die in vers 9 staat, betekent nu sterfelijk of sterfelijke mens. Het online etymologische overzicht zei dat

‘zwakke en ellendige mens’ de betekenis van Enos is, maar Ray Stedman gaf ‘sterfelijke mens’ als betekenis daarvan.

Kenan is waarschijnlijk de enige naam in de lijst waarvoor ik geen enkele bevestiging heb kunnen vinden van wat Ray Stedman zei. Dus geef ik het je van hem en van niemand anders. Wanneer je Kenan opzoekt, zegt de etymologie dat de betekenis onzeker is en worden er in de woordenboeken verscheidene verschillende mogelijkheden geopperd. Maar Ray Stedman zei dat hij één bron had gevonden waarin stond dat Kenan ‘hij zal lijden’ of ‘zal lijden’ betekent. Ik kan dat niet bevestigen, maar dat is wat hij zei.

Vervolgens betekent Mahalaleël volgens hem ‘Gezegende God’. Het kan ook ‘lof van God’ betekenen, maar hij gaf het weer met de woorden ‘Gezegende God’. Ik denk dat wat hier gebeurt, is dat de namen werkelijk een betekenis hebben en dat Ray Stedman zich de vrijheid veroorloofde om die misschien een beetje te kneden en er iets anders van te maken. Jered betekent bijvoorbeeld afdaling, zoals naar beneden komen, en Ray Stedman zei dat het ‘daalde neer’ betekent. Hij zet het dus duidelijk in een werkwoordstijd die helpt om er een soort zin van te maken wanneer je alles bij elkaar voegt. Maar afdaling is de betekenis van het woord Jered.

18

Een evangelieboodschap in de namenreeks

Enoch betekent onderwijs, inwijden of ingewijd. Dat is wat Enoch betekent. En van Methusalem hebben veel geleerden gezegd — en dit kan vanuit verschillende bronnen worden gedocumenteerd — dat het ‘zijn dood zal het brengen’ betekent, of ‘wanneer hij dood is, zal het worden gezonden’. Het houdt verband met de woorden zenden en dood. Dat wil zeggen dat de delen waaruit de naam Methusalem bestaat, afkomstig zijn van de woorden voor dood of gestorven en zenden of gezonden. Veel geleerden hebben dus gezegd dat de naam Methusalem betekent: ‘wanneer hij dood is, zal het worden gezonden’, of, zoals Ray zei: ‘zijn dood zal brengen’.

Het is interessant dat Methusalem stierf in het jaar van de zondvloed. Zijn dood leek de zondvloed werkelijk te brengen. Zijn vader Enoch — het Nieuwe Testament zegt dat zijn vader Enoch een profeet was — was degene die hem deze naam gaf. Dat lijkt erop te wijzen dat Enoch voorkennis had van het feit dat er een oordeel zou komen, zij het

bijna duizend jaar na die tijd. Hij profeteerde dat zijn zoon zou sterven in het jaar waarin het zou komen, en dat gebeurde. Niettemin wordt gezegd dat Methusalem ‘zijn dood zal brengen’ betekent.

Voor Lamech zijn allerlei betekenissen geopperd. Ray Stedman gaf het woord wanhopig. Ik heb ook terneergeslagen of vernederd gevonden als de betekenis van de naam Lamech, min of meer vergelijkbare ideeën. Vervolgens betekent Noach troost of rust.

Als je die dingen hebt genoteerd, kun je misschien met je vinger de lijst langsgaan en zien waar dit naartoe gaat. Als we uitgaan van de betekenissen die Ray Stedman voorstelde, en die mogelijke betekenissen zijn, hoewel sommige namen ook andere betekenissen hebben, dan krijg je een boodschap wanneer je eenvoudigweg deze namen op volgorde aan de hand van hun betekenissen leest. Die boodschap luidt als volgt: ‘De mens is aangesteld opdat de sterfelijke mens zal lijden. De gezegende God daalde neer en onderwees: Zijn dood zal de wanhopigen troost brengen.’

Nogmaals, je moet sommige daarvan in de verleden tijd zetten en dergelijke, terwijl die werkwoordstijd misschien niet in de namen zelf besloten ligt. Maar ik geef dit als een interessant punt, omdat het op een bepaalde manier het Evangelie lijkt weer te geven: ‘Zijn dood zal de wanhopigen troost brengen.’ En: ‘De mens is aangesteld opdat de sterfelijke mens zal lijden, maar de gezegende God daalde neer en onderwees dat Zijn dood de wanhopigen troost zal brengen.’

Het is bijna te mooi om waar te zijn. Het roept bij je de vraag op of dit werkelijk waar is. Ik stond er wantrouwig tegenover, maar toen ik de betekenissen van de namen opzocht, bleek dat ik ze bijna allemaal vanuit verschillende bronnen kon bevestigen. De betekenissen waren precies hetzelfde als wat hij beweerde dat ze betekenden, of lagen daar buitengewoon dicht bij. Er kan hier dus sprake zijn van een soort verborgen boodschap, gewoon in dit geslachtsregister. Voor iemand die Hebreeuws kende, zoals de oorspronkelijke lezers, zou die zelfs niet zo verborgen zijn. Voor hen zou die min of meer aan de oppervlakte kunnen liggen.

19

Henochs wegneming volgens Hebreeën

Nu moeten we iets over Henoch zeggen, omdat het Nieuwe Testament iets over Henoch zegt. Hij is een zeer belangrijk persoon. Hij wordt in het Nieuwe Testament een paar keer op betekenisvolle wijze genoemd. In Hebreeën, hoofdstuk 11, krijgen we een soort overzicht van geloofsmannen uit het Oude Testament. Henoch wordt daar genoemd op een manier waarbij de schrijver van Hebreeën dingen over hem afleidt die we niet noodzakelijkerwijs zouden weten door alleen Genesis te lezen, hoewel we ze daaruit misschien wel zouden kunnen afleiden.

In Hebreeën 11, vers 5 en 6, staat:

Door het geloof werd Henoch weggenomen, opdat hij de dood niet zou zien. En hij werd niet gevonden, omdat God hem weggenomen had. Vóór zijn wegneming kreeg hij namelijk het getuigenis dat hij God behaagde. Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken.

HEBREEËN 11:5-6

Hieruit leiden we dus af dat hij niet stierf. Je had dat misschien ook kunnen afleiden uit de formulering in Genesis, waar eenvoudigweg staat:

Henoch wandelde met God, en hij was niet meer, want God nam hem weg.

GENESIS 5:24

Maar het is duidelijk dat de woorden ‘de Heer nam hem weg’ niet konden betekenen dat Hij hem doodde. Hebreeën vertelt ons dat hij niet stierf. Hij werd weggenomen. In de Engelse vertaling waarop Gregg zijn betoog baseert, staat hier „translated”. Daarmee bedoelt hij dat Henoch omhooggevoerd werd. Gregg verbindt dit met het wegvoeren van de gemeente om de Heere te ontmoeten: de wegneming van de gemeente.

Over Henoch staat er dus dat hij door zijn geloof werd weggenomen, zodat hij niet zou sterven, en niet werd gevonden, omdat God hem had weggenomen.

Dat is een citaat uit Genesis, al gebruikt de schrijver van Hebreeën het woord ‘weggenomen’ waar wij in het Oude Testament ‘nam weg’ lezen. Er staat dat hij vóór zijn wegneming het getuigenis kreeg dat hij God behaagde. Dat wil zeggen: voordat hij werd weggenomen, stond al van hem vast dat hij God behaagde.

20

Henoch behaagde God door geloof

Nu zie ik hiervoor eigenlijk geen bewijs in het Oude Testament. Ik weet niet zeker waar de schrijver van Hebreeën dit vandaan haalt, maar hij kan het door openbaring te weten zijn gekomen. Maar hij zei dat van Henoch, voordat hij werd opgenomen, getuigd was dat hij God behaagde. Mensen wisten dus dat hij God behaagde. Waarschijnlijk wordt dat afgeleid uit het feit dat er staat dat hij met God wandelde. Ik denk dat hij het daar waarschijnlijk vandaan haalt, want in Genesis hoofdstuk 5, vers 22 staat:

En Henoch wandelde met God, nadat hij Methusalach verwekt had, driehonderd jaar; en hij verwekte zonen en dochters.

GENESIS 5:22

Ik neem aan dat de veronderstelling is dat je niet werkelijk met God kunt wandelen als je God niet behaagt. God zal niet naar beneden komen om met je te wandelen, tenzij Hij een welbehagen in je heeft. En daarom zegt de schrijver van Hebreeën dat hij dit getuigenis had. In Genesis 5 werd van hem getuigd dat hij God behaagde.

In vers 6 staat:

Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken.

HEBREEËN 11:6

Bijna alle christenen kennen vers 6. Je wist misschien niet dat het in de context van Henoeh stond.

Henoeh behaagde God. Hoe weten we dat? Omdat hij met God wandelde en een man van geloof was. Hoe weten we dat? Omdat hij God behaagde, en je kunt God niet behagen tenzij je geloof hebt. Dat is wat de schrijver van Hebreeën afleidt. Je kunt God niet behagen tenzij je geloof hebt. Henoeh behaagde God omdat hij met God wandelde. Daarom had Henoeh geloof. Zo redeneert de schrijver van Hebreeën vanuit dit gegeven terug. En zo blijkt Henoeh een man van geloof te zijn, en wordt ons verteld dat hij niet stierf.

21

Henoehs profetie in de brief van Judas

De andere verwijzing naar Henoeh in het Nieuwe Testament is echt eigenaardig. Die staat in het boek Judas. Het eigenaardige eraan is dat Judas een profetie aanhaalt die volgens hem werd uitgesproken door Henoeh, de zevende in de lijn vanaf Adam. Henoeh leefde inderdaad zeven generaties na Adam, dus het is duidelijk dat hier dezelfde Henoeh wordt bedoeld:

De Heer komt met tienduizenden van Zijn heiligen om alle goddeloze mensen onder hen ter verantwoording te roepen voor alle goddeloze daden die ze op een goddeloze manier hebben begaan, en voor alle harde woorden die goddeloze zondaars tegen Hem hebben gesproken.

JUDAS 14-15

Er wordt gezegd dat Henoeh dit heeft geprofeteerd. Interessant genoeg zegt Judas dat Henoeh, toen hij dit profeteerde, sprak over de mannen die in Judas' eigen tijd leefden.

Dit is een uitdrukking die zeker kan verwijzen naar een oordeel dat op komst is. Judas kan die hebben toegepast op het jaar 70 na Christus, dat kort nadat hij dit schreef zou komen. Dat oordeel zou deze mannen treffen. Als zij Joodse valse leraren waren, zouden zij misschien onder dat oordeel vallen.

De moeilijkheid hier is dat Judas zegt dat deze profetie werd gegeven door Henoch, de zevende in de lijn vanaf Adam. Dit is moeilijk omdat er een boek bestaat dat 1 Henoch heet en dat in de tijd van Judas in omloop was. De auteur beschrijft zichzelf als ‘Henoch, de zevende in de lijn vanaf Adam’, precies de woorden die Judas hier gebruikt. Het boek Henoch zou geschreven zijn door Henoch, de zevende vanaf Adam. Dat boek wordt nog steeds gedrukt. Je kunt het vinden, kopen en lezen. Je kunt het waarschijnlijk online lezen. Het boek Eerste Henoch bevat deze profetie die Judas aanhaalt.

22

Judas en het auteurschap van 1 Henoch

Judas haalt dus blijkbaar iets uit het boek 1 Henoch aan. Niemand heeft daar ooit aan getwijfeld, want het boek Henoch is bekend bij geleerden. Het is beschikbaar om te lezen, en hij haalt er duidelijk iets uit aan. Maar het probleem is dat Henoch het boek Henoch niet heeft geschreven. Ik ken tenminste geen enkele geleerde die gelooft dat hij dat wel heeft gedaan. Alle geleerden beschouwen het boek Henoch als een apocalyptisch geschrift dat misschien in de eerste of tweede eeuw voor Christus werd geschreven, ergens na 200 voor Christus.

Henoch, die de zevende vanaf Adam was, leefde duizenden jaren voor Christus en was dus niet de auteur van dat boek. Toch haalt Judas het aan alsof hij dat wel was. Dit leverde Judas zelfs problemen op toen besloten moest worden welke boeken tot de canon van het Nieuwe Testament behoorden. Het feit dat hij het boek Henoch aanhaalde alsof het gezaghebbend was, bracht veel kerkvaders namelijk tot de overtuiging dat Judas niet in onze canon van de Schrift opgenomen moest worden, omdat hij zich vergiste. Hij dacht dat Henoch had geprofeteerd. Het was niet werkelijk Henoch.

Aan de andere kant denkt men dat alle christenen en Joden in die tijd wisten dat het boek Henoch niet door Henoch geschreven was, en dat het eenvoudigweg een van de pseudepigrafische apocalyptische geschriften was. Er waren veel pseudepigrafische boeken — het boek Baruch en dergelijke — die werden toegeschreven aan mensen uit

het Oude Testament, maar niet door hen geschreven waren. Velen zeggen: ‘Judas zal beslist geweten hebben, net zoals al zijn lezers geweten zullen hebben, dat Henoch dat boek niet geschreven heeft.’

Het kan zijn dat Judas niet zegt dat Henoch het werkelijk geschreven heeft. Het klinkt wel alsof hij dat zegt, want hij zegt dat Henoch, de zevende in de lijn vanaf Adam, over deze mensen profeteerde. Maar misschien plaatst hij ‘Henoch, de zevende vanaf Adam’ als het ware tussen haakjes. Dat is de naam die de schrijver van dat boek zichzelf gaf. Het wordt bijna met een knipoog gezegd: Henoch, de zevende vanaf Adam — de man die dit boek schreef en beweerde Henoch te zijn — gaf een profetie die op deze mensen van toepassing is.

Dat kan zijn wat Judas deed. Het kan zijn dat Judas bekende religieuze fictie gebruikte om iets te illustreren, want predikers doen dat voortdurend. Het komt heel vaak voor dat predikers uit De Kronieken van Narnia van C. S. Lewis citeren als illustratie in een preek. Niemand gelooft dat er werkelijk een plaats bestaat die Narnia heet. Niemand gelooft dat die verhalen waar zijn. Maar ik heb predikers vaak horen zeggen: ‘Aslan is geen tamme leeuw,’ precies zoals het in de Kronieken staat. Aslan is geen tamme leeuw. Hij is geen veilige leeuw. Daarmee heeft hij het over Christus, want Aslan is de leeuw in het verhaal die Christus voorstelt.

Door de manier waarop predikers ernaar verwijzen, zou het bijna kunnen klinken alsof zij geloofden dat dat verhaal waar was en dachten dat er werkelijk een leeuw bestond die Aslan heette. Maar de prediker en zijn publiek kennen samen een geheimpje. Ze kennen allemaal dit verzonnen verhaal en ze weten allemaal dat het fictie is, maar het dient als illustratie van iets werkelijks en waars dat ze willen bespreken. Ze gebruiken die illustratie.

Het kan zijn dat het boek Henoch zo iets was. Het was in de eerste eeuw na Christus een zeer populair boek onder Joden en christenen. Naar alle waarschijnlijkheid wisten ze allemaal dat Henoch het niet geschreven had. Mogelijk suggereerde Judas dus niet dat de echte Henoch deze profetie had gegeven.

23

De overlevering van Henochs profetie

Aan de andere kant wil ik erop wijzen dat hij niet zegt dat Henoch deze woorden schreef, maar dat hij deze woorden profeteerde. Een andere mogelijkheid is dat de echte Henoch heel goed mondeling precies de profetie gegeven kan hebben die hier wordt aangehaald. Misschien is die door de generaties heen mondeling bewaard gebleven omdat hij een profeet was. Misschien is ze zelfs als afzonderlijke profetie opgeschreven. Toen later iemand anders dan Henoch het boek Eerste Henoch schreef, kan dit valse boek een profetie hebben opgenomen waarvan iedereen wist dat het een echte profetie van Henoch was, omdat dit het boek geloofwaardigheid zou verlenen.

Ik weet het niet. We hebben werkelijk geen idee hoe deze profetie vanaf Henoch overgeleverd kan zijn of wat Judas precies dacht toen hij haar aanhaalde. Maar aangezien Judas ons vertelt dat Henoch profeteerde, en we niet weten of hij dat met een knipoog en een veelbetekenend gebaar bedoelde, kan het zijn dat Henoch een profeet was. Het kan zijn dat Henoch inderdaad precies deze profetie gaf, en dat de profetie door de hele geschiedenis heen bewaard bleef en later in het boek Henoch werd opgenomen, hoewel dat boek niet door die man geschreven was.

Hoe dan ook, de profetie die Judas aanhaalt, is een profetie over de oordelen die over de goddelozen zullen komen. Henoch kan in zijn tijd heel goed zoiets geprofeteerd hebben, want hij had een zoon aan wie hij de naam 'Zijn dood zal het brengen' gaf. Henoch voorspelde de zondvloed. Hij voorspelde de zondvloed. Hoewel hij niet de precieze datum van de zondvloed voorspelde, lijkt het enigszins op wat Jezus zei:

Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn.

MATTHEÛS 24:34

Hij gaf niet het precieze jaar of de precieze dag, maar Hij zei wel:

Deze generatie zal niet voorbijgaan.

Met andere woorden, tegen de tijd dat de laatste persoon van deze generatie gestorven is, zal het gebeurd zijn.

Dat is wat Henoch over zijn zoon zei: wanneer hij dood is, zal het komen. Henoch blijkt dus een profeet te zijn, of hij nu letterlijk de profetie in Judas heeft gegeven of niet. Hij voorspelde de zondvloed en hij voorspelde dat zijn zoon slechts zolang zou leven als de tijd die nog restte tot de zondvloed. Wanneer je de jaren uitrekent, ontdek je dat de zondvloed kwam in hetzelfde jaar waarin Methusalem stierf.

24

Methusalachs lange leven en Gods geduld

Het enige wat ik wil opmerken, is dat dit overeenkomt met het feit dat Methusalem langer leefde dan ieder ander van wie wij weten. Het betekent dat God, toen Methusalem geboren werd, al wist dat de zondvloed zou komen. God wist al dat Hij de wereld zou moeten oordelen. Hij wist dat de mens goddeloos was en dat Hij er iets aan zou moeten doen. Hij zou een wereldwijd oordeel moeten brengen. Hij waarschuwde de profeet Henoch en zei: ‘Wanneer je zoon sterft, dan zal het komen.’ Dus profeteerde Henoch het en gaf hij hem de naam Methusalem.

Dit was de verplichting die God op Zich had genomen: ‘Wanneer Methusalem sterft, moet Ik oordelen.’ Nu deze voorspelling gedaan was, was God verplicht de wereld te oordelen wanneer Methusalem stierf. Maar Hij liet Methusalem langer in leven dan iedere andere man op aarde. Daarmee liet Hij, zo lijkt het, Gods eigen terughoudendheid zien om te oordelen.

We zien dat God samenlevingen vaak pas oordeelt na zeer lange perioden van verdraagzaamheid, in veel gevallen na honderden jaren. Dat deed Hij met Israël, Juda en zelfs met de Kanaänieten, omdat Hij terughoudend is om te oordelen.

Want de HEERE zal opstaan zoals op de berg Perazim. Hij zal woeden, zoals in het dal van Gibeon, om Zijn werk te doen — vreemd zal Zijn werk zijn — en om Zijn daad te verrichten — ongewoon zal Zijn daad zijn.

JESAJA 28:21

Barmhartig en genadig is de HEERE, geduldig en rijk aan goedertierenheid.

PSALMEN 103:8

Hoewel God al had voorzegt en Zich ertoe had verplicht de wereld te oordelen wanneer deze man stierf, toonde God Zijn lankmoedigheid en Zijn terughoudendheid om het oordeel te brengen. Hij deed dat door het leven van deze man langer te rekken dan dat van iedere andere man die ooit heeft geleefd.

Dit getuigt van Gods geduld en Gods barmhartigheid, zelfs tegenover de mensen van wie Hij weet dat Hij hen zal moeten doden als zij zich niet bekeren. Hij geeft hun meer gelegenheid om zich te bekeren. In 2 Petrus, hoofdstuk 3, staat dat Christus nog niet is teruggekomen omdat God geduld heeft met de mensen:

De Heere vertraagt de belofte niet (zoals sommigen dat als traagheid beschouwen), maar Hij heeft geduld met ons en wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen.

2 PETRUS 3:9

En veel mensen spotten en zeggen: „Waarom is Hij nog niet teruggekomen? Ik dacht dat Hij inmiddels wel teruggekomen zou zijn.” Daarom is het oordeel waarop we wachten nog niet gekomen: God verlangt er nog steeds naar dat meer mensen de gelegenheid krijgen om zich te bekeren.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 5:3
- Genesis 4:25
- Genesis 4:16
- Genesis 4:17
- Genesis 4:21

- Genesis 4:22
- Genesis 4:23-24
- Genesis 4:25-26
- Joël 2:32
- Genesis 5:24
- Genesis 5:4
- Genesis 5:1
- Genesis 5:2
- Genesis 5:2-5
- Genesis 2:23
- Genesis 5:6-21
- Genesis 5:21-23
- Genesis 5:25-27
- Genesis 2:17
- Genesis 5:29
- Genesis 5:30-32
- Hebrëëen 11:5-6
- Genesis 5:22
- Hebrëëen 11:6
- Judas 14-15
- Mattheüs 24:34
- Jesaja 28:21
- Psalmen 103:8
- 2 Petrus 3:9

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.